

3. FEJEZET: A TALÁLKOZÁS

CÉLOK

- ✓ Tekintsük át a tanulókkal az eddig elvégzett munkát. Tudatosodjon minden tanulóban, és legyen is képes megfogalmazni, hogy milyen problémák, témák, érzések és történetek ragadták őt személyesen a tanulási folyamat során.
- ✓ A tanulók értsék meg mélyebben, hogyan vetődik fel a környezeti változás és a migráció megannyi kérdése a különböző kontextusokban, élethelyzetekben.
- ✓ A tanulók vegyenek részt érdemi információ- és tapasztalatcserében más tanulókkal és más iskolákkal, és fejlesszék interkulturális kompetenciáikat.
- ✓ Fejlesszük a tanulók empátiás készségét..

5. munkalap: Az iskolák közti találkozók és/vagy a „Történetmondó Körök” foglalkozás előkészítése

CÉLOK

- ✓ „Álljunk meg egy pillanatra és nézzünk körül”: tekintsünk vissza az eddig elvégzett munkára, illetve vessünk egy pillantást az eddig megtanult fogalmakra és az eddig meghatározott főbb kérdésekre.
- ✓ Vessünk egy pillantást annak az országnak a környezeti változásra és a migrációra vonatkozó főbb számadataira és tényeire, amelyben élünk, és gondoljuk át, hol tartunk más országokhoz, más helyzetekhez képest.
- ✓ Szánjunk egy pillanatot annak az átgondolására, hogy az az út, amelyet a kurzus folyamán bejártunk, hogyan érintette a tanulókat személy szerint. Minden tanulónak meg kell tudnia fogalmazni, mit tart a saját életére nézve legfontosabb tényezőnek a tanultakból, melyek azok a problémák, amelyeket a tanulók megfogalmaztak, és milyen gondolatok és javaslatok születtek a tanítás-tanulás folyamatában.
- ✓ Készüljünk fel a találkozóra más tanulókkal és más iskolákkal (6. munkalap)..

Ez a munkalap két célt szolgál a kurzus során. Először is lehetőséget ad arra, hogy a tanulók és a tanárok átgondolják a környezeti változással és a migrációval kapcsolatban a kurzus során eddig tanultakat, de

ugyanígy a témakörrel kapcsolatos saját érzéseiket, nézőpontjaikat és meglátásaikat is. Másodsor, ez a munkalap felkészíti a résztvevőket a más háttérű – más iskolákból, közösségekből vagy országokból érkező – tanulókkal való találkozásra (lásd a következő munkalapot). A csoportok összetételétől és a másokkal való találkozás lehetőségeitől függően ez a találkozás négyféle formában valósulhat meg:

Ha a két csoportot alkotó tanulók beszélnek közös nyelvet vagy rendelkezésre áll megfelelő számú tolmács ahhoz, hogy biztosított legyen a beszélgetés gördülékenysége, akkor kis csoportokban fogják megvitatni egyéni nézőpontjaikat és érzéseiket a környezeti változásról és a migrációról.

Ha a tanulók nem beszélnek közös nyelvet, és emiatt strukturáltabb formátumra van szükség, akkor – a tanárok vagy más facilitátorok közvetítésével – rövid előadást tartanak, majd előkészített kérdéseket tesznek fel egymásnak, illetve válaszolnak meg.

Ha egy ilyen online találkozó megszervezése nehézkesnek bizonyulna (például megbízható Internet, áramellátás stb. hiánya miatt), akkor a tanulók egyéni levelezésben osztják meg az itt tárgyalt témákkal kapcsolatos nézőpontjaikat egy más élethelyzetből származó emberrel.

Végül ha a csoport jónak látja, a tanulók videóbemutatót is készíthetnek, amelyet megoszthatnak egy, a sajátjukétól eltérő élethelyzetű tanulói csoporttal.

Az alábbi tevékenységeket a következő fejezet formátumát szem előtt tartva kell végrehajtani. Ha például a tanulók prezentációt terveznek készíteni,

FEJEZET	MUNKALAP
3	5

akkor jó ötlet, ha már az eddig meghatározott témák áttekintése közben is készítenek bizonyos jegyzeteket, rajzokat valamilyen formában, hogy azokra a találkozó során megtartott bemutatójuk alkalmával támaszkodni tudjanak. Ha kis csoportokban találkoznak, akkor kevésbé van szükség írásos anyagokra, de a tanulóknak át kell gondolniuk saját egyéni nézőpontjukat, véleményüket és érzéseiket a témákkal kapcsolatban, hogy a találkozó során meg tudják majd vitatni azokat.

BEMELEGÍTŐ FELADAT

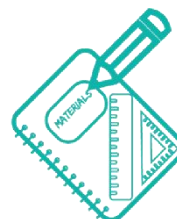

**BEMELEGÍTŐ
FELADAT**

**JAVASOLT
IDŐTARTAM**

10 perc

ESZKÖZSZÜKSÉGLET

- ✓ **Műszaki berendezés egy, az Interneten található videónak a csoport előtti lejátszásához**

LÉPÉSEK

Játsszuk le [A leegyszerűsített történet veszélye](#) című videót (2:10-től 5:19-ig, majd 13:11-től 19:16-ig).

A kiválasztott videóval ennek a fejezetnek a kiemelt fontosságát szeretnénk hangsúlyozni. A kurzus során a tanulók eddig tényszerű információkat és adatokat kaptak, de lehetőséget kaptak arra is, hogy elgondolkodjanak a nehéz kérdésekről alkotott saját nézőpontjukon, illetve meghallgassák mások nézőpontját. Ez a videó rávilágít arra, hogy lehetetlen bármilyen kérdést csak egy történetből, korlátozott információ alapján,

csak egy nézőpontból megérteni. A következő két munkalapon keresztül a tanulók lehetőséget kapnak meghallgatni más háttérű, más élethelyzetű emberek nézőpontjait, gondolatait, történeteit és érzéseit. Ez remélhetőleg lehetővé teszi, hogy több történetet, több nézőpontot megismerve alaposabban megértsék a környezeti változás és a migráció kérdéseit, belátva azok súlyát és annak fontosságát, hogy maguk is foglalkozzanak e kérdésekkel. A videó rávilágít az előítéletek és a tájékozatlanság veszélyeire is akár a környezeti változás és a migráció kérdéskörében, akár a menekültekkel és migránsokkal kapcsolatban, akár azzal a másik iskolával vagy eltérő élethelyzettel kapcsolatban, amellyel a tanulók a találkozó során megismerkednek.

FŐFELADAT: AZ ISKOLÁK KÖZTI TALÁLKOZÓ ÉS/VAGY A „TÖRTÉNETMONDÓ KÖRÖK” FOGLALKOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE

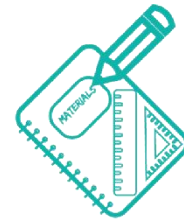

FŐFELADAT

JAVASOLT
IDŐTARTAM

30 perc

ESZKÖZSZÜKSÉGLET

- ✓ Az összes megelőző foglalkozás poszterei kifüggesztve

LÉPÉSEK

1

Az osztály 4-6 fős csoportokra oszlik. A csoportok most is legyenek a lehető legszínűbbek, azaz a tanárok úgy alakítsák ki a csoportokat, hogy a lehető legváltozatosabbak legyenek a tanulók jellemzői és képességei szempontjából. A csoportok végigjárják azokat a posztereket, amelyek a négy korábbi feladat kapcsán készültek, és amelyeket kifüggesztettek az osztály falára. A posztereket áttekintve a tanulóknak a következő kérdésekre kell válaszolniuk:

- Mi sarkallta a tanulókat leginkább arra, hogy tanulságokat vonjanak le a tanulási folyamat során? Mely elemek

segítették leginkább, hogy megértsék az alapfogalmakat, és hogy fölismerjék a környezeti változás és az emberi mobilitás kérdéskörének átfogó voltát?

- Melyek azok a legfontosabb aggasztó jelenségek, amelyek a tanulás során felmerültek? Melyek azok a kérdések, amelyeket a tanulók különösen relevánsnak vélnék?
- Milyen fontos érzések, gondolatok és javaslatok merültek fel a tanulók részéről a tanítási-tanulási folyamat során?
- Milyen kulcsfontosságú tények és adatok merültek fel azzal az országgal kapcsolatban, amelyben tartózkodunk? (10 minutu. Taldeko kide bakoitzak gai nagusietako bati buruzko oharrak hartzeko «misioa» izatea ere planteadaiteke).

(5 perc. Lehetőség van arra is, hogy a csoport minden tagja „küldetést” kapjon: készítsen jegyzeteket a fő kérdések valamelyikéről.)

2

A megtett útra való visszaemlékezés után minden csoport kidolgozza azokat a főbb információkat az országukról, közösségükről és iskolájukról, amelyeket meg szeretnének osztani a többi iskolával. Támaszkodjanak objektív adatokra és adjanak informatív leírást a helyzetről mind a környezeti változás, mind a migráció szempontjából. A tanulóknak tudniuk kell, kinek a számára állítják össze ezeket az információkat, és figyelembe kell venniük, hogy esetleg némi kulturális háttérinformációra is szükség lehet, hogy a többi iskola tanulói megérthessék az előadásukat (lásd a IV. mellékletben erre a célra biztosított sablont) (15 perc). Használhatunk rávezető kérdéseket is, pl.:

- Hogyan járul hozzá hazánk, közösségünk, iskolánk a környezeti változáshoz?
- Hogyan érint bennünket az éghajlatváltozás (pl. az éghajlat által kiváltott kényszerű lakóhelyelhagyás)?
- Mit teszünk annak érdekében, hogy csökkentsük, enyhítsük a környezetnek okozott károkat?
- Hogyan érzékeljük az éghajlatváltozást hazánkban, közösségünkben, iskolánkban?

- Hogyan érzékeljük a migrációt hazánkban, közösségünkben, iskolánkban?
- Érkeztek-e menekültek vagy más emberek hazánkba, közösségünkbe, iskolánkba, illetve elhagyták-e emberek hazánkat, közösségünket, iskolánkat? Melyek ennek a háttérben meghúzódó okai?

Ha úgy döntünk, hogy a következő fejezetben találkozót szervezünk egy másik iskola tanulóival (lásd az alábbi második opciót), bátorítsuk a tanulókat, hogy a fenti feladatot úgy végezzék el, hogy az lehetővé tegye, hogy a megállapításaikat más csoportokkal is megosszák.

3

A csoportok nézzenek utána annak az országnak, közösségnek és iskolának, amelynek tanulóival kapcsolatba fognak kerülni. Hasonlítsák össze saját hazájuk adatait annak az országnak az adatait, amelyben a másik iskola működik (10 perc). Használhatják ugyanazokat a rávezető kérdéseket, mint amelyeket saját országukkal kapcsolatban igyekeztek megválaszolni.

ZÁRÓFELADAT

ZÁRÓFELADAT

JAVASOLT IDŐTARTAM

10 perc

ESZKÖZSZÜKSÉGLET

- ✓ A 6. számú munkalap
- ✓ Attól függ, a tanulók melyik választási lehetőséggel élnek

VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGEK

Attól függően, hogy melyik választási lehetőséggel élünk a 6. munkalapon (online találkozó „Történetmondó Körök” foglalkozás formájában, online találkozó prezentációkkal, levelezés, vagy videóprezentációk cseréje), két különböző zárófeladatot javasolunk:

Ha a 6. munkalapon az 1. vagy a 3. választási lehetőséggel élünk, a tanulók olyan tanulókkal fognak találkozni, akik egy másik iskolát képviselnek, de akikkel van legalább egy közös nyelvük (hogy a beszélgetés spontán és gördülékeny lehessen); alternatívaként lehetőség van arra is, hogy levelezzenek egy más iskolába járó tanulóval. A tanulók mindkét esetben megosztják partnerükkel a környezet változásával és a migrációval kapcsolatos saját

megállapításait és nézőpontjait a saját élethelyzetre vonatkoztatva:

- Gondold át, hogyan mutatkoznál be egy másik iskola tanulói előtt: hogy hívnak (és van-e a nevednek valamilyen konkrét jelentése), mi jellemzi a közösséget, amelyben élsz és az iskolát, amelyben tanulsz. Milyen lényeges információra lehet szükségük ahhoz, hogy megértsék, mi a háttered?
- Milyen nézeteket vallottál és milyen ismeretekkel rendelkezted az éghajlattal és a migrációval kapcsolatban, mielőtt elkezdted volna a programot? Volt-e bármilyen konkrét tapasztalatod, illetve érdekelt-e, foglalkoztatott-e a környezeti és klímaváltozás és/vagy a migráció? Megváltoztak-e a nézeteid?
- Gondold át, hogy mely adatok, fogalmak és tanulságok voltak számodra a legmeglepőbbek és/vagy legrelevánsabbak számodra. Mondd el, hogy miért voltak ezek fontosak a tanulási folyamat során.
- Segített-e abban a program, hogy átgondold, hogy a környezeti és klímaváltozás valósága hogyan érinti a közösségedet? Vagy a migrációkat és az emberi mobilitást? Kérjük, oszd meg az ezzel kapcsolatos tanulságokat, gondolataidat, kérdéseidet.
- Segített-e abban a program, hogy átgondold, hogy az az **életmód**, amely rád és családjadra, közösségedre, stb. jellemző, milyen hatással lehet az éghajlatváltozásra? És arra, hogy az éghajlatváltozás hogyan hathat ki az életmódodra?
- Volt-e bármi a tanultakban, ami cselekvésre készítet? Van-e olyan hozzáállásod, amelyet meg akarsz erősíteni, változtatni, stb. a jövőben?

2

Ha a 6. munkalapon a 2. vagy a 4. választási lehetőséggel élünk, a tanulóknak most el kell készíteniük ezt a prezentációt. A prezentációnak az előző feladat tanulságaira kell összpontosítania. Ezen kívül minden csoport válassza ki azt az öt legrelevánsabb kérdést,

amelyet fel szeretnének tenni azoknak a tanulóknak, akikkel találkozni fognak egy vagy több másik iskolából. A tanulókat bátorítjuk, hogy készítsenek olyan anyagokat (ábrákat, PPT-eket, stb.), amelyekre támaszkodni tudnak prezentációjuk megtartása során.

6. munkalap: Iskolák közötti találkozó, „Történetmondó Körök” foglalkozás, vagy levelezés

CÉLOK

Találkozó szervezése más, az „Environmental CHANGE and migration” [„Környezeti változás és migráció”] című projektben részt vevő iskolák tanulóival annak érdekében, hogy a kurzus résztvevői:

- ✓ értesüljenek arról, hogy más iskolák tanulói hogyan dolgozták fel és gondolták át ugyanezeket a témaköröket ugyanebben a programban;
- ✓ mélyebben megértsék a környezeti változással és a migrációval összefüggő egészen eltérő nézőpontokat és helyzeteket;
- ✓ gyakorolják a nyílt és tisztelettudó véleménycserét eltérő háttérű, élethelyzetű egyének és csoportok között;
- ✓ gyakorolják a meghallgathatáshoz való jogukat és tapasztalják meg a másik fél figyelmes meghallgatásának felelősségét

CÉLOK

Ha a feladatot kis csoportokban, a tanulók közvetlen részvételével hajtjuk végre, a módszer abban is segít a tanulóknak, hogy hogyan:

- ✓ gyakorolják mások meghallgatását a megértés szándékával;
- ✓ tanúsítsanak tiszteletet mások iránt;
- ✓ őrizzék meg saját érdeklődésüket az iránt, hogy miben hasonlítanak másokhoz és miben különböznek tőlük;
- ✓ fejlesszék kulturális tudatosságukat;
- ✓ fejlesszék empátiás készségüket;
- ✓

CÉLOK

- ✓ kezeljék a különbözőséget inkább erőforrásként, mintsem akadályként;
- ✓ gondolják át kritikai szemlélettel saját kultúrák közötti helyzetüket és interkulturális tapasztalataikat;
- ✓ teremtsenek kapcsolatokat eltérő kultúrájú emberekkel.

Nagyon valószínű, hogy az egész tevékenységre online kerül sor.

BEMELEGÍTŐ FELADAT

BEMELEGÍTŐ
FELADAT

JAVASOLT
IDŐTARTAM

5 perc

ESZKÖZZSÜKSÉGLET

- ✓ Támogatás a videó csoportok közötti megosztásához
- ✓ Online találkozók esetén elektronikus eszközök a szükséges számban

VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGEK

1

Mutassuk meg ezt a [„Történetmondó Körökről”](#) szóló videót (2 perc 28 másodperc).

2

Készüljünk fel az előadásra a tanulók rendelkezésére álló Powerpoint prezentációk, videók és egyéb szemléltető anyagok megnyitásával és előkészítésével.

A tanulók az előző fejezetek során készült jegyzeteik, posztereik és egyéb anyagaik átgondolásával felkészülnek leveleik megírására.

Készüljünk fel az előadásra a tanulók rendelkezésére álló Powerpoint prezentációk, videók és egyéb szemléltető anyagok megnyitásával és előkészítésével.

Az 1., 2. vagy 4. opció választása esetén az iskolák tanárai vagy facilitátorai üdvözlőbeszédet mondanak. A facilitátorok röviden bemutatják iskolájukat.

FŐFELADAT: Iskolák közti találkozó és/vagy „Történetmondó Körök” foglalkozás

FŐFELADAT

JAVASOLT
IDŐTARTAM

40 perc

ESZKÖZSZÜKSÉGLET

- ✓ Internethozzáférést biztosító eszközök (legalább hat darab)

VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGEK

1

Amennyiben a két iskola tanulóinak van közös nyelve (például, ha minden tanuló folyékonyan beszél angolul), és/vagy van elég olyan tanuló, aki vállalni tudja a tolmács szerepét, akkor kis Zoom-értekezleteket lehet szervezni legfeljebb hat tanulóból álló csoportok részvételével. A Zoom-értekeztet során a tanulók a „Történetmondó Körök” módszerét követik (40 perc) (lásd az V. mellékletet).

2

Amennyiben a tanulók nem tudnak saját maguk lefolytatni egy ilyen beszélgetést, a tanárok, facilitátorok olyan foglalkozást szerveznek, amely során a tanulók a csoport előtt különböző prezentációkat tartanak. Ebben az esetben minden tanulócsoport kidolgozhatja saját közös

prezentációját is (lásd az előző munkalapon megadott választási lehetőségeket).

3

Azon iskolák esetében, amelyeknek Internethozzáférési nehézségei vannak, azt javasoljuk, hogy online találkozó helyett inkább a levelezést válasszák. Ez a lehetőség azonban minden iskola számára nyitott, amelynek ez a legszimpatikusabb opció. Ilyenkor minden tanuló levelet ír egy másik iskola olyan tanulójának, akit nem ismer. A levélnek tartalmaznia kell egy személyes bemutatkozást, az iskola és tágabb közegének bemutatását, saját gondolataikat a környezeti és migrációs programmal és az eddig tanultakkal kapcsolatban, valamint olyan kérdéseket, amelyeket a másik iskola tanulóinak szeretnének feltenni. A levél megírásához támaszkodhatnak a korábbi foglalkozások során készült anyagaikra (5. munkalap: összefoglaló poszter, az iskola ismertetéséhez használt sablon, illetve a zárófeladat során keletkezett jegyzetek).

A harmadik választási lehetőség esetén az is fontos, hogy a szervezők felvegyék a kapcsolatot a projekt valamelyik technikusával, hogy időben értesüljünk, melyik találkozástípust választották, például melyik nyelvet szeretnék használni.

4

Az iskola bemutatása videós prezentáció formájában. Ezt a módszert olyan helyzetekben is alkalmazhatjuk, amikor nehézkes az online találkozó megszervezése akár csatlakozási problémák miatt, akár nyelvi okokból stb. A videó mutassa be az azt készítő tanulókat, az iskolát és annak tágabb környezetét, valamint a tanulók főbb gondolatait a környezeti és migrációs programmal kapcsolatban, valamint azt is, hogy a program milyen kihívásokra mutat rá a tanulók saját élethelyzetét, tágabb környezetét illetően. A videóban fogalmazzanak meg olyan kérdéseket, amelyeket fel szeretnének tenni a másik iskola tanulóinak. Mindehhez a

tanulók felhasználhatják mindazt a munkát, amelyet a korábbi alkalommal elvégeztek (5. munkalap: összefoglaló poszter, az iskola ismertetéséhez használt sablon, illetve a zárófeladat során keletkezett jegyzetek)

ZÁRÓFELADAT

ZÁRÓFELADAT

JAVASOLT
IDŐTARTAM

10 perc

ESZKÖZSZÜKSÉGLET

- ✓ Attól függ, a tanulók melyik alábbi választási lehetőséggel élnek

VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGEK

A „Történetmondó Körök” foglalkozás végeztével a tanulók egy utolsó körben terítékre veszik a következő kérdéseket:

- Milyen hasonló vonásokat, témákat fedeztél fel ezekben a történetekben?
- Milyen különbségeket, eltéréseket fedeztél fel?
- Ezek a hasonló, illetve eltérő vonatkozások vajon az eltérő élethelyzet, tágabb környezet miatt adódnak, vagy inkább az egyének közötti eltérésekkel függenek össze?
- Mi lepett meg?
- Mi volt az a meghallgatott történetekben, ami kérdőjeleket vetett fel benned korábbi elképzeléseiddel, látásmódoddal kapcsolatban?
- Mit tanultál saját magadról azokból az élményekből, amelyek a foglalkozás során értek??

2

A tanár és a tanulók foglalják össze a főbb kérdéseket az alábbiak kapcsán:

- Melyek a főbb hasonlóságok a két iskola, a két közösség között?
- Melyek a főbb különbségek, eltérések?

A tanulók az alábbiakat is megvitathatják:

- Mit találtak meglepőnek?
- Mi vetett fel bennük kérdőjeleket korábbi elképzeléseikkel, látásmódjukkal kapcsolatban??

3

A 3. választási lehetőség esetén: Készítsük össze az anyagot elküldésre. Esetleg tegyünk bele valamit, ami különösen jellemző az iskolára: egy tájékoztatófüzetet, egy fotót az osztályteremről, egy, az iskolára különösen jellemző, gyakran elhangzó mondatot... Legyen érdekes, legyen személyes!

4

A tanár és a tanulók foglalják össze a főbb kérdéseket az alábbiak kapcsán:

- Melyek a főbb hasonlóságok a két iskola, a két közösség között?
- Melyek a főbb különbségek, eltérések?

A tanulók az alábbiakat is megvitathatják:

- Mit találtak meglepőnek?
- Mi vetett fel bennük kérdőjeleket korábbi elképzeléseikkel, látásmódjukkal kapcsolatban?